



Preambul: Claudius Aeliani este un autor clasic bilingv în latină-greacă, denumit meliglossos (cel dulce la vorbă), născut la Praeneste (astăzi Palestrina) în Latium, peninsula italică cca. 175 e.n. – decedat cca. 235 e.n. A scris lucrări din care s-au păstrat cel puțin două: <De natura animalium> în 17 cărți și Varia Historia în 14 cărți, pentru care încercăm fragmentar sumare traduceri din engleză și franceză (indicând sursele)... Alte lucrări s-au păstrat fragmentar: <Asupra providenței> și <Despre manifestările divine>...

Text: Claudius Aeliani în latină, engleză și română

Latină Liber Decimus Septimus, 17.14: < Eudoxus ait, cui ego hac in re fidem non habeo, alios non prohibeo, se cum Herculis columnas superasset, aves quasdam in stagnis seu lacubus vidisse, bubus majores. Hoc etsi mihi, ut dixi, non verisimile est; quod audivi, tamen omittere nolui. >. (preluat de pe site-ul **educațional al Univ. din Chicago**).

Engleză 17.14: < For my part I do not believe Eudoxus, but if others are persuaded by him, then they may believe Eudoxus when he says that after passing the [Pillars](#) of [Heracles](#) ** he saw upon some meres certain birds larger than oxen. That his statement fails to convince me I have already remarked. But what I have heard I do not suppress.>. (preluat de pe [attalus.org](#))

Română 17.14: <Eu unul nu îl cred pe Eudoxus, dar dacă alții îl cred, atunci s-ar putea să îl creadă pe Eudoxus când spune că trecând de Stâlpii lui Heracles [Gibraltar] a văzut păsări mai mari decât boii. Afirmția nu mă convinge, am spus deja. Dar ceea ce am auzit nu suprim [exclud].>.

Comentarii: condori ? Incert. Afirmția nu e lipsită de semnificație, căci unii din navigatori [Eudoxus] par să fi atins insule din Caraibe, reușind reîntoarcerea. Am văzut în "navigatori antici ai mărilor Partea a XI-a" că un Eudoxus a ajuns în 116 î.e.n. în India plecând din Egipt. Să fie vorba de altă pasăre ? Ori să nu fi atins Eudoxus chiar India, ci Caraibele ? Neclar

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Luni, 22 Noiembrie 2021 18:40 -

(poate la întoarcere a încercat altă rută ?). Căci <Periplus Marys Erythraei> oferă navigatorilor informații detaliate despre vânturi, distanțe, porturi la Marea Roșie, Golful Aden, coasta vestică a peninsulei indiene.

Poate e vorba de o altă călătorie a lui Eudoxus (căci acesta a atins și India). Presupunem aceasta plecând de la ideea că Eudoxus era un navigator ghid-călăuză, care descoperea noi rute. Călătoria spre Caraibe trebuie asociată fie cu fenicieni, fie cu cartaginezi (căroră li se atribuie inscripția de la Parahyba, în statul brazilian Paraiba). Se poate afla genetic, comparând genetica masculină a unor amerindieni amazonieni fie cu cartaginezii, fie cu fenicienii. Ne gândim la yanomaman din bazinul Roraima al fluviului Amazon (cca. 20.000 de vorbitori în Brazilia), gruo de limbi care nu aparțin niciunei familii lingvistice (chiar dacă unele apropieri se fac cu alte limbi amerindiene). Despre toate acestea într-un articol distinct.

Tradus pro-bono opt noiembrie douămiiidouăzecișunu pro-bono pentru sighet-online, revizuit data de nouă.

Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghița N. Dobre din surse scrise și internet